

ชื่อเรื่อง : การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน

โรงเรียนศรีสงครามวิทยา

ชื่อผู้รายงาน : นายกมล เสนานุช ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสงครามวิทยา อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

คำสำคัญ : แหล่งเรียนรู้, การพัฒนาแหล่งเรียนรู้, การประเมินโครงการ

ปีที่ทำการประเมิน : ปีการศึกษา 2562

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสงครามวิทยา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น ความสอดคล้องและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการ ความพร้อมของสถานที่ ความเพียงพอของงบประมาณ และความเหมาะสมของปัจจัยในการดำเนินงาน ประเมินกระบวนการของโครงการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ครู และการนิเทศติดตามโครงการ ประเมินผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับปริมาณของแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา ทักษะการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ทักษะการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 830 คน ประกอบด้วยนักเรียน จำนวน 335 คน ครู จำนวน 161 และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 334 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 7 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการสรุปได้ ดังนี้

ผลการประเมินโดยภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผลผลิต ปัจจัยนำเข้า บริบท และกระบวนการ ผลการประเมินรายประเด็นและตัวชี้วัด สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบท โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และความต้องการจำเป็นของโครงการ

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน ความพร้อมของอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน ความเพียงพอของงบประมาณที่ใช้

ได้รับเงินสนับสนุนเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน และปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินกระบวนการ โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การมีส่วนร่วมของนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การนิเทศติดตามโครงการ และการมีส่วนร่วมของครู เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

4. ผลการประเมินผลผลิต โดยภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ปริมาณของแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาหลากหลายตามความต้องการของนักเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 99.27 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทักษะการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน ทักษะการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 80.59 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดย่อย พบว่า ทุกตัวชี้วัดย่อยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนความพึงพอใจของครู และความพึงพอใจของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากผลการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสงครามวิทยา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน โรงเรียนจึงควรดำเนินโครงการนี้ต่อไปและผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนจะเป็นสิ่งสำคัญในนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติให้ไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ในโรงเรียนให้มีความหลากหลายตามความต้องการของนักเรียนครูและผู้ปกครองนักเรียน และควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสูงขึ้น เพื่อให้ผู้ปกครองมีความตระหนักเห็นความสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และยินดีให้ความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เป็นการตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ครู และผู้ปกครองอย่างแท้จริง

2. ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสำคัญสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการ คือทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนโครงการให้ไปสู่ความสำเร็จ ควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยี ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามโครงการให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม และควรพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบให้มีความพร้อมก่อนที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมในโครงการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความสามารถ มีทักษะในปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และควรร่วมกันจัดเตรียมสถานที่ภายในอาคารให้พร้อมและเพียงพอ เพื่อให้การจัดกิจกรรมตามโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3. การปฏิบัติงานตามกิจกรรมของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีหลายกิจกรรมที่ต้องอาศัยผู้ปฏิบัติที่มีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน เช่น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ และห้องพิเศษต่าง ๆ จึงควรให้ผู้รับผิดชอบโครงการและครูที่มีความรู้ความสามารถปรับปรุงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในห้องดังกล่าว และส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ห้องพิเศษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และควรสนับสนุนให้ครู นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อและนวัตกรรมต่าง ๆ ในศูนย์การเรียนรู้ห้องพิเศษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรสนับสนุนให้มีการประสานการปฏิบัติงานระหว่างผู้รับผิดชอบโครงการ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมตามโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมบูรณ์ไม่ติดขัด และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลผลิตของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ จากผลการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรดำเนินการกำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและเกิดประสิทธิภาพ เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เป็นการสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ และห้องพิเศษต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพ ด้วยสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและเป็นการสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องให้มากยิ่งขึ้น